

การขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ
ขนาดย่อม (SME) ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
กรณีศึกษา จังหวัดลำพูน *

Driving the Business of Small and Medium Enterprises (SME)
According to the Sufficiency Economy Philosophy
Case study: Lamphun Province

ปิยพัชร์ ศรีวงศ์วิศาล¹, ภัทรวุฒิ สมยานะ², กมลทิพย์ คำใจ³, และ ชุติวาลัญญ์ เสมมहाศักดิ์⁴
Piyapach Sriwongvisal¹, Phatharawuth Somyana², Kamolthip Kamja³, and
Chutiwalanch Semmahasak⁴

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่¹
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่^{2,3}
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่⁴
Graduate School, Chiang Mai Rajabhat University¹
Faculty of Management Sciences, Chiang Mai Rajabhat University^{2,3}
Faculty of Humanities and Social Sciences, Chiang Mai Rajabhat University⁴
Corresponding Author, E-mail: Piyapach.sri@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาผลกระทบจากวิกฤตไวรัสโควิด-19 ต่อธุรกิจของ
ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จังหวัดลำพูน 2) ศึกษากระบวนการ
ขับเคลื่อนและเสนอแนวทางของ SEM ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้
สภาวะวิกฤตไวรัสโควิด-19 เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน SME จังหวัดลำพูน จำนวน 1,463 ราย

* ได้รับความเห็นชอบ: 13 สิงหาคม 2567; แก้ไขบทความ: 3 พฤศจิกายน 2567; ตีพิมพ์: 7 พฤศจิกายน 2567

เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยเกณฑ์ของ Hendel (1977) ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ได้กลุ่มตัวอย่าง 300 ตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด คือ 1) ชุดผู้ประกอบการ 2) ผู้จัดการ และ 3) พนักงาน ชุดละ 100 ตัวอย่าง ตรวจสอบค่า IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ และอภิปรายผลด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลกระทบจากวิกฤตไวรัสโควิด-19 ที่มีต่อ SME จังหวัดลำพูน พบว่า ได้รับผลกระทบด้านการเงิน และการตลาด มีการปรับตัวด้วยการลดกำลังการผลิตและหาช่องทางการขยายตลาดใหม่ ส่วนผู้จัดการ และพนักงาน มีการปรับตัวจากการหารายได้เสริม นอกเหนือจากงานประจำ และการปรับตัวในเรื่องการปรับเปลี่ยนการใช้เงิน 2) การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรม ในระดับมาก ผู้จัดการส่วนใหญ่มีระดับการมีภูมิคุ้มกันในระดับมาก และส่วนของพนักงานมีความสุขจากการบริหารของบริษัทในระดับมาก ทั้งนี้ผู้ประกอบการมีการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับเข้าใจจำนวน 39 ราย ระดับเข้าใจจำนวน 22 ราย และมีระดับเข้าใจจำนวน 8 ราย และ 31 รายอยู่ในระดับไม่เข้าใจ และ 3) แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจ SME ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 1) การยกระดับจากไม่เข้าใจ คือการพัฒนาด้านความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงต่าง ๆ มีเหตุผลในการทบทวนติดตาม ประเมินผลอย่างเป็นระบบ 2) การยกระดับจากเข้าใจ คือ การสร้างภูมิคุ้มกันหาโอกาส ในการเพิ่ม Value ให้แก่ธุรกิจ รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ 3) การยกระดับจากระดับเข้าใจสู่ระดับเข้าถึง คือองค์กรต้องมีหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้บริโภค และการคืนกำไรสู่สังคม

คำสำคัญ: วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม; ผู้ประกอบการ; ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง; โควิด-19

Abstract

The purposes of this research were 1) study the impact of the COVID-19 crisis on the businesses of SME entrepreneurs in Lamphun Province, 2) study the level of SEM driving and proposing guidelines based on the Sufficiency Economy philosophy under the COVID-19 crisis. This research was a mixed-method research

with 1,463 SMEs in Lamphun Province, selected as a sample using Hendel's (1977) criterion at a 90% confidence level, resulting in 300 samples. The instruments used were 3 sets of questionnaires: 1) entrepreneurs, 2) managers, and 3) employees, 100 samples each. IOC values were checked by experts. The results were analyzed and discussed using descriptive statistics.

The research results found that 1) The impact of the COVID-19 crisis on SMEs in Lamphun Province was found to be affected in terms of finance and marketing. They have adjusted by reducing production capacity and finding new channels to expand the market. Managers and employees have adjusted by finding additional income outside of their regular jobs and adjusting in terms of adjusting their spending. 2) Most entrepreneurs apply the Sufficiency Economy philosophy. There is a high level of knowledge and understanding of morality. Most managers have a high level of immunity, and employees are very happy with the company's management. In addition, 39 entrepreneurs have applied the Sufficiency Economy philosophy at the level of being in line, 22 at the level of understanding, 8 at the level of being able to access, and 31 at the level of not being in line. 3) The guidelines for driving SME businesses according to the Sufficiency Economy philosophy consist of 1) Upgrading from not being in line, which is developing knowledge to be ready to deal with various risks, having reasons for reviewing, monitoring, and evaluating systematically. 2) Upgrading from being in line, which is building immunity, finding opportunities to add value to the business, including building business networks. 3) Upgrading from the level of understanding to the level of access, which is the organization must have good governance, be considerate of consumers, and return profits to society.

Keywords: small and medium enterprises; entrepreneur; Sufficiency Economy philosophy; COVID-19

1. บทนำ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ 13 มีเป้าหมายหลักของการพัฒนาในระยะ 5 ปี (2566 - 2570) โดยมี 5 เป้าหมายหลัก ได้แก่ 1) การปรับโครงสร้างการผลิตสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม 2) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ 3) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม 4) การเปลี่ยนผ่านไปสู่ความยั่งยืน และ 5) การเสริมสร้างความสามารถในการรับมือกับความเสี่ยงและการเปลี่ยนแปลง ภายใต้บริบทโลกใหม่ ที่สำคัญคือการที่ยังคงน้อมนำ "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" มากำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นหลักนำทางในการขับเคลื่อนแผน ตลอดจนยึดโยงแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติทุกฉบับได้กำหนดแนวทางการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของประเทศ จนกระทั่งมีการกำหนดพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ขึ้น ซึ่งเน้นการพัฒนาในลักษณะที่เป็นกระบวนการเพื่อปรับเปลี่ยนทิศทางการพัฒนาแบบแยกส่วนหรือตามรายสาขาเศรษฐกิจและสังคมมาเป็นแบบองค์รวมระบุว่า ผู้ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยคือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ถือเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีความหลากหลาย ในด้านขนาดและด้านระดับการเติบโตของธุรกิจรูปแบบการจัดตั้งกิจการ ตลอดจนระดับความรู้ของเจ้าของธุรกิจ (สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม, 2558) การเจริญเติบโตของกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม อันเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโต และความเข้มแข็งของผู้ประกอบการจะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2562) ขณะที่การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ ทำให้เกิดความไม่สมดุลและมีความเสี่ยงก่อให้เกิดปัญหาทั้งในระดับเศรษฐกิจมหภาคและในสาขาการผลิตที่แท้จริง สถานการณ์ดังกล่าวเป็นที่มาที่สำคัญยิ่งของภาวะวิกฤตเศรษฐกิจต้มยำกุ้งที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยในปี พ.ศ. 2540 ที่ผ่านมา ที่มีสาเหตุมาจากความผิดพลาดในการบริหารงานขององค์กรขนาดใหญ่จำนวนมากในประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการบางส่วนเริ่มพบว่าการดำเนินธุรกิจกระแสหลัก ไม่ก่อให้เกิดความมั่นคงยั่งยืนในระยะยาว (สุภาวดี ขุนทองจันทร์, 2553) ประกอบกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากวิกฤติโควิด -19 ที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจในวงกว้าง ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีทุนสำรองไม่มากได้รับผลกระทบโดยตรง สภาพคล่องลดลงจากความต้องการของลูกค้าที่ลดลง และการชะลอการชำระเงินของลูกค้าที่ต้องการรักษาสภาพคล่อง ยิ่งเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่มีการค้าระหว่างประเทศ ยิ่งมีผลกระทบรุนแรงจากความยาวของโซ่อุปทาน (กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง,

2559) ซึ่งเมื่อธุรกิจ SME เผชิญปัญหาเหล่านี้ แล้วพบว่า การแก้ปัญหาให้ผ่านพ้นวิกฤติดังกล่าว ส่วนมากใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นแนวทางในการแก้ไขได้เป็นอย่างดี ดังการศึกษา ของ (อภิชัย พันธเสน, 2560) จังหวัดลำพูน เป็นจังหวัดที่มีผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม หัตถอุตสาหกรรม เครื่องสำอางสมุนไพร อาหาร ยา ไรซ์บาร์ และบริการขนส่ง ส่วนใหญ่ประสบปัญหา ได้แก่ ต้นทุนการผลิตสูง และยังมี ศักยภาพไม่มากพอที่จะบริหารจัดการ อุปสรรคของการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ที่สำคัญ คือ 1) การบริหารจัดการส่วนใหญ่ยังเป็นระบบครอบครัว ทำให้ไม่มีการจัดโครงสร้างการบริหารจัดการให้เหมาะสมกับการดำเนินงานในรูปแบบธุรกิจ 2) การเข้าถึงข้อมูลยังขาดการพัฒนา ในเรื่องช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารตลอดจนข้อมูลสำคัญทางด้านธุรกิจ เช่น นวัตกรรมทาง เทคโนโลยีใหม่ ๆ นโยบายและมาตรการของรัฐ ทำให้ขาดข้อมูลที่เพียงพอสำหรับประกอบการ ตัดสินใจ และ 3) การเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ เนื่องจากขาดการทำบัญชีอย่างเป็นระบบ ซึ่งหากธุรกิจต้องปิดกิจการย่อมกระทบกับเศรษฐกิจในภาพรวมทั้งในด้านปริมาณการจ้างงาน และมูลค่าทางเศรษฐกิจฐานรากโดยเฉพาะชุมชนท้องถิ่นของประเทศ ซึ่งเชื่อว่าหากผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน น้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ในธุรกิจจะสามารถรอดพ้นจากวิกฤตได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมีภูมิคุ้มกันจากสถานการณ์ อันเลวร้ายเป็นสำคัญ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะสามารถประยุกต์ใช้เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในการบริหารจัดการให้วิสาหกิจชุมชนสามารถประกอบธุรกิจและดำเนินงานได้มากน้อยหรือไม่ อย่างไร จนนำไปสู่ความยั่งยืนขององค์กร (ภัทรวดี สมยานะ และ กมลทิพย์ คำใจ, 2564)

ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้ยังมุ่งเน้นศึกษาการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันสอดคล้องกับ ปรัชญาของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาเศรษฐศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน เพื่อเป็น ประโยชน์ทางวิชาการ และชุมชนชนบทของจังหวัดลำพูนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาเชิงสำรวจผลกระทบจากวิกฤติไวรัสโควิด-19 ที่มีต่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน
2. เพื่อศึกษาระดับการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดลำพูน ภายใต้สภาวะวิกฤติไวรัสโควิด-19
3. เพื่อนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดลำพูน ที่สามารถพัฒนาตนเองในการดำเนินกิจการได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วยผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ประเภทนิติบุคคล จำนวน 1,463 ราย ที่ระดับความเชื่อมั่น 90% ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 300 ราย โดยเครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามจำนวน 3 ชุด ได้แก่ ชุดของผู้ประกอบการ ชุดของผู้จัดการ และชุดของพนักงาน ชุดละ 100 ตัวอย่าง

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยใช้เครื่องมือและวิธีการในการดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.1 แบบสอบถาม เก็บข้อมูลผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จำนวน 100 ราย ซึ่งในแต่ละรายแบ่งผู้ให้ข้อมูลเป็น 3 ส่วน

2.1.1 สำหรับผู้ประกอบการ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จำนวน 100 ราย เกี่ยวกับบริบทและระดับความพร้อมด้านความรู้และคุณธรรมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ในการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจภายใต้วิกฤติโควิด-19

2.1.2 สำหรับผู้จัดการในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จำนวน 100 ราย เกี่ยวกับบริบทและระดับการมีภูมิคุ้มกัน ความพอประมาณ (วิถีคิด) และความมีเหตุผล (วิถีชีวิต) ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจภายใต้วิกฤติโควิด -19

2.1.3 สำหรับพนักงานในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จำนวน 100 บริษัท ให้แก่พนักงานจำนวน 10 ราย/บริษัท รวมทั้งหมด 1,000 คน เกี่ยวกับบริบทและระดับความสุขของพนักงาน ในสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ในช่วงวิกฤติโควิด -19 ที่ผ่านมา

2.2 แนวคำถามที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อค้นหาคำตอบ ถึงความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นเกี่ยวกับ 1) ประสิทธิภาพของเศรษฐกิจพอเพียงกับการนำไปใช้ในการ บริหาร เพื่อให้อุดหนุนจากวิกฤติโควิด-19 และ 2) กระบวนการขับเคลื่อนธุรกิจวิสาหกิจขนาด กลางและขนาดย่อม ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 แบบประเมิน (Expert Adjustment) และแบบประเมิน (Stakeholder Adjustment) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามด้วยวิธีคำนวณหา ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ (Item Object Congruence: IOC) กับผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2553) ได้ค่าเท่ากับ 0.98 และนำ แบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha α) (Jump, 1978) ได้ค่าเท่ากับ 0.959

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการแบบสอบถาม การสนทนากลุ่ม และ แบบประเมิน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กำหนดประเด็นการวิเคราะห์ข้อมูล โดยยึดตามแนวทาง วัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และการใช้สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) หาค่า ร้อยละ ค่าความถี่ และระดับการเข้าถึงหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการ SME จังหวัดลำพูน ได้เป็นอย่างดีที่ สิกขิง และถือว่า เป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ในการวิจัยเชิงปริมาณด้วยมาตราส่วนประเมิน ค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) ซึ่งเป็นข้อมูลในระดับอันตรภาค (Interval Scale) และกำหนดระดับความคิดเห็นที่มีต่อข้อคำถามแต่ละข้อโดยคำตอบเป็นแบบ เลือกตอบตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ยในระดับต่าง ๆ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึง เห็นด้วยที่สุด

4. สรุปผลการวิจัย

1. ผลกระทบจากวิกฤตไวรัสโควิด-19 ที่มีต่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่ อยู่ในกลุ่มธุรกิจภาคการค้า ที่มีรูปแบบบริษัทจำกัด มีระยะเวลาในการประกอบธุรกิจระหว่าง 3-10 ปี เป็นประเภทธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม มีทุนจดทะเบียนน้อยกว่า 10,000,000 บาท มีแหล่งการจัดจำหน่ายสินค้าภายในท้องถิ่น มีพนักงานน้อยกว่า 20 คน ทุกภาคธุรกิจ (การค้า การบริการ การผลิต) ได้รับผลกระทบปานกลางจากโควิด-19 โดยธุรกิจที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือธุรกิจภาคการค้า ปัจจัยภายในที่ทำให้ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบมากที่สุด คือปัจจัยด้านการเงินส่วนใหญ่อยู่ในธุรกิจภาคการบริการ และปัจจัยที่ทำให้ธุรกิจภาคการค้าได้รับผลกระทบ คือปัจจัยด้านการตลาด สำหรับธุรกิจภาคการผลิต คือ ปัจจัยด้านการผลิต การปรับตัวในการดำเนินธุรกิจช่วงโควิด-19 ของธุรกิจภาคการบริการ และภาคการค้า คือการหาช่องทางการขยายตลาดใหม่ ส่วนการปรับตัวของธุรกิจภาคการผลิต คือการลดกำลังการผลิตลง

ด้านผู้จัดการของสถานประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง มีระยะเวลาการทำงานมากกว่า 6 ปีขึ้นไป และมีรายได้ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท เมื่อเทียบกับในช่วงสถานการณ์โควิด-19 มีรายได้ระหว่าง 15,001 – 25,000 บาท ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบปานกลางจากโควิด-19 ปัจจัยภายในที่ทำให้ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบมากที่สุด คือปัจจัยด้านการเงิน และในธุรกิจภาคการบริการได้รับผลกระทบทั้งด้านการเงิน และด้านการดำรงชีวิต (ความปลอดภัย ความเสี่ยงจากการระบาดของไวรัส โควิด-19) ธุรกิจภาคการค้า และการผลิต มีการปรับตัวในเรื่องการปรับเปลี่ยนการใช้เงิน มากที่สุด และในธุรกิจภาคการบริการ มีการปรับตัวจากการหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ

พนักงานบริษัทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 41 เป็นเพศหญิง มีระยะเวลาการทำงานระหว่าง 3 – 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.2 มีรายได้ต่อเดือนก่อนสถานการณ์โควิด-19 9,000 – 12,000 บาท มีรายได้ในช่วงสถานการณ์โควิด-19 อยู่ระหว่าง 9,000 – 12,000 บาท ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบปานกลางจากโควิด-19 ปัจจัย

ภายในที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือด้านการเงิน และมีการปรับตัวในเรื่องการปรับเปลี่ยนการใช้เงิน มากที่สุด เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการถูกให้ออกจากงาน การลดค่าจ้างและเงินเดือน รวมถึงการต้องเตรียมรับมือกับค่าใช้จ่ายในด้านการรักษาสุขภาพจากสถานการณ์โควิด-19

2. ผลการวิจัยระดับการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ ภายใต้วิกฤตโควิด-19

ระดับการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้วิกฤตโควิด-19 พบว่า การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข โดยการใช้หลัก 3 ห่วงได้แก่ 1) การมีภูมิคุ้มกัน 2) ความพอประมาณ และ 3) ความมีเหตุผล สำหรับกลุ่มผู้จัดการ และใช้หลัก 2 เงื่อนไข 1) เงื่อนไขด้านคุณธรรม และ 2) เงื่อนไขด้านความรู้ ในการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุดในส่วนของผู้จัดการ ส่วนใหญ่มีระดับความพอประมาณอยู่ในระดับมาก และส่วนของพนักงานจากการที่เจ้าของกิจการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ ภายใต้วิกฤตโควิด-19 ทำให้พนักงานส่วนใหญ่ มีความสุขในระดับมาก ในด้านการมีสัมพันธภาพในองค์กร (ความสัมพันธ์ในที่ทำงาน ทั้งกับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา มีการให้เกียรติและเคารพซึ่งกันและกัน) เพราะสถานการณ์โควิด-19 จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือแรงร่วมใจกันของคนในองค์กรให้ผ่านพ้นวิกฤตินี้ไปได้ โดยเฉพาะด้านสุขภาพและด้านจิตใจ

3. แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ในการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินธุรกิจ ภายใต้วิกฤตโควิด-19 สามารถยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงให้สูงขึ้น ได้ 3 ระดับ ดังนี้

3.1 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) จังหวัดลำพูน จากระดับไม่เข้าข่ายสู่ระดับเข้าข่าย ควรมีการพัฒนา ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีการพัฒนาด้านความรู้ ในการเตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงจัดทำเป็นรูปแบบแผนรองรับ ทดลองหรือจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลาหรือแต่ละเหตุการณ์ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤตโควิด -19 ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้น และมีการจัดทำแผนรองรับสำรองไว้ เพื่อป้องกันการเกิดสถานการณ์ซ้ำที่

จะเกิดขึ้น ทั้งที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ ทั้งนี้ ผู้ประกอบการได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจ ในอนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการดำเนินธุรกิจเช่นเดิมต่อไป

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความมีเหตุผล ในการทบทวน การติดตาม และระบบการประเมินผล ต้องทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล เพื่อ ตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ทางธุรกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ และจัดทำเป็นแผนงาน ให้สามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ ผู้จัดการได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจาก สถานการณ์ โควิด-19 โดยมีการหารายได้อื่นเพิ่มเติมเพื่อความมั่นคงในชีวิต

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรได้รับโอกาส ความก้าวหน้าในการทำงาน เช่นการเลื่อนขั้นหรือตำแหน่ง และการมีสวัสดิการที่ได้รับเพิ่มเติม นอกเหนือจากสวัสดิการของรัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่พนักงาน ทั้งนี้ พนักงานได้มีการวางแผนใน การดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจากสถานการณ์โควิด-19 โดยมีการหารายได้อื่นเพิ่มเติมเพื่อความ มั่นคงในชีวิต

3.2 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาด ย่อม จังหวัดลำพูน จากระดับเข้าข่ายสู่ระดับเข้าใจ ควรมีการพัฒนา ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความพร้อมด้าน ความรู้ ในการเตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงแผนรองรับ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือ ความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤตโควิด-19 เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ทำให้ สร้างภูมิคุ้มกัน จัดทำรูปแบบการจัดการความเสี่ยง และแผนงาน เพื่อลดความเสี่ยง และ พลิกสถานการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินธุรกิจด้วยความไม่ประมาท พร้อมทั้งหาโอกาสใหม่ ๆ ในการ เพิ่มมูลค่าให้แก่ธุรกิจ ให้สามารถพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาส ทั้งนี้ ผู้ประกอบการได้มีการวางแผนในการ ดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการดำเนินธุรกิจเช่นเดิมต่อไป

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความมีเหตุผล ในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกันแบ่งปันความรู้ระหว่างประเภทธุรกิจเดียวกัน หรือธุรกิจ ต่างประเภทที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เศรษฐกิจโดยรวมระดับประเทศให้ดีขึ้น เช่น เข้าร่วมกิจกรรม องค์กร สมาคมธุรกิจ เครือข่ายทางธุรกิจ ทั้งนี้ ผู้จัดการ ได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจใน อนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการหารายได้อื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานประจำ

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรได้รับโอกาส ความก้าวหน้าในการทำงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่ง และเพิ่มเงินเดือน ได้รับสวัสดิการที่เพิ่มขึ้น

เช่น การได้รับเงินสนับสนุนค่าคลอดบุตร เงินค่าช่วยเหลือค่ามาปนกิจของพนักงานและญาติสายตรงของพนักงาน เงินค่าประกันชีวิตในช่วงสถานการณ์วิกฤตโควิด-19 เป็นต้น รวมทั้งช่วยให้พนักงานได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ทักษะทางเทคโนโลยี ช่างฝีมือ และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้พนักงานสามารถต่อยอดในอาชีพต่อไปได้ ทั้งนี้พนักงานได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการหารายได้อื่นเพิ่มเติมนอกเหนือจากงานประจำ

3.3 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จากระดับเข้าใจสู่ระดับเข้าถึง ควรมีการพัฒนา ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความพร้อมด้านคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ในการประกอบการ ซึ่งถือว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการพึงมีในการดำเนินธุรกิจภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรต้องมีหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้บริโภค และการคืนกำไรสู่สังคม และควรมีระบบการตรวจสอบย้อนหลังได้ เช่น มีการเปิดเผยรายได้และกำไรให้พนักงานทราบ เช่น การแบ่งกำไรที่ได้ ทั้งหมดต่อปี เป็นส่วนบริหารร้อยละ 60 และเป็นของพนักงานร้อยละ 40 เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ประกอบการได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการดำเนินธุรกิจเช่นเดิมต่อไป

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความพอประมาณ ด้านเครื่องจักร, วัตถุดิบ ขาดการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อผลิตสินค้า การให้บริการที่ตอบสนองตลาดท้องถิ่น ตลาดภูมิภาค ตลาดต่างประเทศ ฯ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบ สินค้าในท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำมาตรฐาน ความต้องการสินค้าหรือเครื่องจักร และนำเสนอแก่ชุมชนในพื้นที่ก่อน หากไม่สามารถจัดหาได้ค่อยส่งไปใช้พื้นที่อื่น เป้าหมายคือให้สามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นต่อไปได้ ทั้งนี้ ผู้จัดการ ได้มีการวางแผนในการดำเนินธุรกิจในอนาคตหลังจากสถานการณ์ โควิด-19 โดยการหารายได้อื่นเพื่อความมั่นคงของตนเองและครอบครัว

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการบริหารองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อความโปร่งใส และใช้เป็นแนวทางการยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เช่น มีคู่มือพนักงาน ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ ในที่ทำงานให้ชัดเจน ถูกต้องและเหมาะสมกับประเภทของความสามารถของพนักงาน การหารายได้อื่นเพื่อความมั่นคงของตนเองและครอบครัว

5. อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลกระทบจากวิกฤตไวรัสโควิด-19 ที่มีต่อธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนของผู้ประกอบการ ส่วนของผู้จัดการ และส่วนของพนักงาน

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน การวิจัยพบว่า ปัจจัยภายในที่ทำให้ธุรกิจภาคการบริการได้รับผลกระทบมากที่สุด คือด้านการเงิน ภาคการผลิตคือด้านการผลิต และภาคการค้า คือด้านการตลาด สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรา ไผเจริญมงคล และ จิราพร เชียงชนะ (2565) เรื่องปัจจัยแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชน ประเด็นคือ วิสาหกิจชุมชนประสบปัญหาอุปสรรคจากปัจจัยแวดล้อมในการดำเนินกิจการในด้านทรัพยากรมนุษย์ และองค์ความรู้ และมีความต้องการการช่วยเหลือด้านการตลาด การปรับตัวของผู้ประกอบการภายใต้สถานการณ์วิกฤติไวรัสโควิด-19 ธุรกิจภาคการผลิตมีการปรับลดกำลังการผลิตลง ส่วนภาคการบริการและภาคการค้ามีการปรับเปลี่ยนการให้บริการหรือการค้าขายให้ตอบสนองวิถีชีวิตของคนในช่วงเวลาที่เปลี่ยนไปและต้องมีการปรับตัวในการดำรงชีวิตมากขึ้น ทำให้เห็นความต้องการของตลาดโดยการหาช่องทางทางการขายตลาดใหม่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า (2560) จากบริบทที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปทำให้ผู้ประกอบการและภาครัฐต้องปรับตัว ภายใต้วิสัยทัศน์ร่วมกัน ประเด็น การปรับผลิตภัณฑ์ให้สนองตอบวิถีชีวิต หรือ Lifestyle ของคนในหลาย ๆ กลุ่ม ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสทางการตลาดใหม่ ๆ ให้กับธุรกิจ ประการที่สองคือ การสร้างสรรค์มูลค่า (Value Creation) ผู้ประกอบการในยุคนี้จะแข่งขันกันในเรื่องการแสวงหาสิ่งแปลกใหม่หรือนวัตกรรมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนต้องปรับกลยุทธ์อย่างไม่หยุดนิ่ง ทั้งนี้ ต้องตั้งอยู่บนฐานของการตอบโจทย์ความต้องการของตลาด

ผู้จัดการ และพนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน การวิจัยพบว่า ทุกภาคธุรกิจได้รับผลกระทบปานกลางจากโควิด-19 โดยปัจจัยที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือด้านการเงิน ซึ่งมีการปรับตัวในการใช้ชีวิต เรื่องการปรับเปลี่ยนการใช้เงิน ลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น พยายามหารายได้เสริมนอกเหนือจากงานประจำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิษญา วงศ์วาสนา (2564) เรื่อง ผลกระทบด้านเศรษฐกิจลบจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ประเด็น การปรับตัวกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ส่วนใหญ่ต้องประหยัด และพยายามพึ่งตนเองมากที่สุด หลายคนปรับตัวด้วยการพยายามหางานทำเพิ่ม ทำนอกเวลา เพื่อหารายได้เสริม การพยายาม

หาทักษะใหม่ในการประกอบอาชีพจึงเป็นการพยายามปรับตัว เพื่อที่จะได้มีงานทำ สร้างรายได้ และใช้ชีวิตได้ต่อไป

2. ระดับการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดลำพูน ภายใต้สภาวะวิกฤติไวรัสโควิด-19 ผลสรุปการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จากระดับไม่เข้าข่ายสู่ระดับเข้าข่าย แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการต้องมีการพัฒนาด้านความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่างๆ รวมถึงแผนรองรับ เพื่อบรรเทา ปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤติโควิด -19 ต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉินขึ้น และมีการจัดทำแผนรองรับ สำรองไว้ เพื่อป้องกันการเกิด สถานการณ์ซ้ำเกิดขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนภณ สมหวัง (2564) เรื่องการระบาดของ ไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย ประเด็นการแสวงหาความรู้ความเข้าใจในความเป็นอโคจรจึงเป็น สิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้อง เพื่อเลี่ยงการติดและแพร่เชื้อ

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ผู้จัดการ ต้องมีความ มีเหตุผล ในการทบทวน การติดตาม และระบบการประเมินผล ต้องทำการศึกษารวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ทางธุรกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ และจัดทำเป็น แผนงานให้สามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้องค์กรต้องทำการศึกษารวบรวมข้อมูลทั้งภายใน และ ภายนอกธุรกิจโดยการมีส่วนร่วมของทุกระดับ สอดคล้องกับแนวคิดของ Milliken & Vollrath (1991); Wheelen & Hunger (1992); และ Bell & Evert (1997) เรื่องกระบวนการวิเคราะห์ ความสามารถภายในของธุรกิจ ประเด็นกระบวนการวิเคราะห์ความสามารถภายในของธุรกิจที่ การมีส่วนร่วมทุกระดับ โดยผู้บริหารหลักเป็นผู้ที่มีอิทธิพลและมีส่วนร่วมสูงสุดในการกำหนด กลยุทธ์ของกลุ่มเป็นผู้คิดริเริ่มค้นหาปัจจัยตัดสินใจ รวมถึงสามารถเสนอกลยุทธ์ทางเลือกได้

ประเด็นความสุขของพนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน พนักงานจะมีความสุขได้เมื่อได้รับโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เช่นการเลื่อนขั้นหรือ ตำแหน่ง และการมีสวัสดิการที่ได้รับเพิ่มเติม นอกเหนือจากสวัสดิการของรัฐ เพื่อสร้างแรงจูงใจ ให้แก่พนักงาน

2.2 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จากระดับเข้าข่ายสู่ระดับเข้าใจ แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน ดังนี้

ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการจะต้องมีความพร้อมด้านความรู้ ในการเตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงแผนรองรับ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤติโควิด-19 เช่น การวางแผนกักตุนสินค้า วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นบางประเภท เพื่อใช้ในการดำเนินธุรกิจสอดคล้องกับงานของ ทรวงพล วันสูงเนิน และปิยนุช เวทย์วิวรรณ (2559) เรื่อง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ประเด็น แนวคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท และคำนึงถึงความพอประมาณ ในขณะเดียวกันก็ต้องมีเหตุผลในการกระทำและมีการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวคือ มีการเตรียมตัวให้พร้อมที่จะรับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตโดยอาศัยความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ผู้จัดการ ต้องมีความ มีเหตุผล ในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกันแบ่งปันความรู้ระหว่างประเภทธุรกิจเดียวกัน และหรือธุรกิจต่างประเภทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยดีขึ้น เช่น เข้าร่วมกิจกรรมองค์กร สมาคมธุรกิจ เครือข่ายทางธุรกิจ เพื่อแบ่งปันความรู้กับผู้ประกอบการ ธุรกิจประเภทอื่น ๆ สอดคล้องกับงานของ International Fund for Agricultural Development, IFAD (2002), Start, & Hovland. (2004) เรื่อง การวิเคราะห์ความสามารถภายในของธุรกิจ ประเด็น วิธีที่ปรับเปลี่ยนและยืดหยุ่นได้เพื่อให้สามารถบันทึกการรับรู้ที่มีความแตกต่างกัน เพื่อนำความเข้าใจของผู้ที่เกี่ยวข้องไปสู่การปฏิบัติการร่วมกัน วิธีนี้มีประโยชน์ในการกระตุ้นให้คนจำนวนมากมาแบ่งปันข้อมูล และช่วยกันคิดเกี่ยวกับวิธีแก้ปัญหาและข้อจำกัดที่อาจเกิดขึ้น

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน พนักงานจะมีความสุขได้เมื่อได้รับโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่ง และเพิ่มเงินเดือน และได้รับสวัสดิการที่เพิ่มขึ้น เช่น การได้รับเงินสนับสนุนค่าคลอดบุตร, เงินค่าช่วยเหลือค่าฌาปนกิจของพนักงานและญาติสายตรงของพนักงาน, เงินค่าประกันชีวิตในช่วงสถานการณ์วิกฤติโควิด-19 เป็นต้น

2.3 การยกระดับความเป็นเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน จากระดับเข้าใจสู่ระดับเข้าถึง แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน ดังนี้

ความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ผู้ประกอบการจะต้องมีความพร้อมด้านคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค แรงงาน (ลูกจ้าง) และผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ทำธุรกิจโดยไม่เอาเปรียบลูกค้า เช่น มีการเปิดเผยรายได้และกำไรให้พนักงาน ทราบเพื่อแบ่งกำไรที่ได้ 100% ของรายได้ทั้งหมดต่อปี เป็นส่วนบริหารร้อยละ 60 และเป็นของพนักงานร้อยละ 40 สอดคล้องกับงานของ ทิพญา บุตรกะวี และ ภัทรพร พงศาปรมัตต์ (2564) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรางวัลรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ ประเด็น บริษัทมีแนวโน้มการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่เป็นไปตามหลักสากลเพิ่มมากขึ้น และมีแนวโน้มได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น แต่จากผลการวิจัยพบว่า รางวัล รายงานความยั่งยืนไม่มีความสัมพันธ์กับมูลค่ากิจการ ในทางกลับกันพบว่ามูลค่ากิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร แสดงให้เห็นว่าผู้ถือหุ้น นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนรวมไปถึงการได้รับรางวัลรายงานความยั่งยืน นักลงทุน ผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้นำข้อมูลด้านความยั่งยืนร่วมในประกอบการตัดสินใจแต่ยังคงให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานทางการเงินและผลตอบแทนที่จะได้รับจากการลงทุน

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ต้องมีความพอประมาณ ด้านเครื่องจักร, วัตถุดิบ ขาดการส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อผลิตสินค้าการให้บริการที่ตอบสนองตลาดท้องถิ่น ภูมิภาค ต่างประเทศ ฯ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบ สินค้าในท้องถิ่น และสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นต่อไปได้ สอดคล้องกับงานของ วรุฒิ ไชยสร (2560) เรื่องการกำหนดทิศทางการความยั่งยืนขององค์กรยังทำให้ธุรกิจได้เปรียบคู่แข่ง ประเด็น การยอมรับ อีกทั้งความยั่งยืนสามารถช่วยบริหารความเสี่ยงด้วยการปรับปรุงขั้นตอนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การใช้ทรัพยากรอื่นทดแทน การมองหาทางเลือกใหม่ ๆ และการเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินการ ไปจนถึงการสร้างให้พนักงานมีความเข้าใจ และเล็งเห็นความสำคัญของผลกระทบของการดำเนินกิจการและมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางออกใหม่ ๆ

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการบริหารองค์กรอย่างชัดเจน เช่น มีคู่มือพนักงาน ยึดถือเป็นแนวทางในการ

ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ในที่ทำงานให้ชัดเจน สอดคล้องกับงานของ สุชาติ อำนางวิภาว, ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง, เพ็ญศรี นิธิ์นง, และ จิระพันธ์ สกุนา (2563) เรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม ประเด็นปัญหาในระดับนโยบาย ได้แก่ การขาดทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน

3. การนำเสนอแนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จังหวัดลำพูน ที่สามารถพัฒนาตนเองในการดำเนินกิจการได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ผลการสรุป แบ่งตามแนวทางการขับเคลื่อนเป็น 3 ระดับ มีรายละเอียดดังนี้

3.1 แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน โดยการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ จากระดับไม่เข้าข่าย สู่ระดับเข้าข่าย แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน ดังนี้

ประเด็นความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีการพัฒนาความรู้เตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่างๆ รวมถึงแผนรองรับเพื่อบรรเทาปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤติโควิด -19 เนื่องจากปัจจัยความเสี่ยงในธุรกิจมีหลายรูปแบบและหลายระดับ ทั้งที่ควบคุมได้ และควบคุมไม่ได้ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงถึง คือการศึกษาบริบทธุรกิจ รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จัดทำเป็นรูปแบบแผนรองรับทดลองหรือจำลองสถานการณ์ต่าง ๆ ในแต่ละช่วงเวลาหรือแต่ละเหตุการณ์ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการบริหารความเสี่ยงให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ ลดความเสี่ยง พลิกวิกฤติให้เป็นโอกาสต่อไป สอดคล้องกับงานของ อนุวัต สงสม (2560) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรธุรกิจ: กรณีศึกษา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ประเด็นการพัฒนาแบบจำลองสมการโครงสร้างของปัจจัยเชิงเหตุที่มีอิทธิพลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในพื้นที่จังหวัดสงขลา

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีความมีเหตุผลในการทบทวน การติดตาม และระบบการประเมินผล ทำการศึกษา รวบรวมข้อมูล เพื่อตรวจสอบ วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์ทางธุรกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ มีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายใน และภายนอกกิจการ เพื่อการตรวจสอบหรือประเมินสถานการณ์ในระยะเวลาต่าง ๆ โดยการจัดทำเป็นแผนงาน อย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการปรับตัว และสร้างภูมิคุ้มกัน

ภายในให้องค์กรเกิดความยั่งยืนต่อไป สอดคล้องกับงานของ อนุวัต สงสม (2560) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรธุรกิจ: กรณีศึกษา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ประเด็นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยผ่านการแสวงหาความรู้ที่เหมาะสม มีคุณธรรมเป็นพื้นฐาน ดำเนินการต่าง ๆ อย่างรอบคอบและระมัดระวัง ภายใต้ความพอประมาณความมีเหตุมีผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี ย่อมทำให้ เกิดความสมดุลและยั่งยืนต่อวิสาหกิจ

3.2 แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน โดยการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ จากระดับเข้าข่ายสู่ระดับเข้าใจ แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน ดังนี้

ประเด็นความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีความพร้อมด้านความรู้ ในการเตรียมพร้อมรับมือกับความ เสี่ยงต่าง ๆ รวมถึงแผนรองรับ เพื่อบรรเทาปัญหาหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ โดยเฉพาะวิกฤติโควิด-19 เพราะจากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้สร้างภูมิคุ้มกัน และทำการศึกษาบริบทของธุรกิจและรวบรวมข้อมูลในการบริหารจัดการ เพื่อจัดทำรูปแบบการจัดการความเสี่ยง และแผนงานเพื่อลดความเสี่ยง และพลิกสถานการณ์ ทั้งนี้ควรดำเนินธุรกิจด้วยความไม่ประมาท พร้อมทั้งหาโอกาสใหม่ ๆ ในการเพิ่มมูลค่า ให้แก่ธุรกิจ ให้สามารถพลิกวิกฤติให้เป็นโอกาส สอดคล้องกับงานของ อนุวัต สงสม (2560) เรื่อง ปัจจัยเชิงเหตุและผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรธุรกิจ: กรณีศึกษา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา ประเด็นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงของการบริหารจัดการ (Managerial Contributions) กล่าวคือ ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วิสาหกิจจะต้องพัฒนาองค์การไปสู่ภาวะความเป็นผู้ประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์ การรับรู้และบริหารจัดการโอกาส และมีภาวะผู้นำที่เหมาะสม ขณะเดียวกันควรมีเครือข่ายทางสังคม เพื่อเป็นช่องทางที่จะกระจายข้อมูลข่าวสาร การเพิ่มโอกาสใหม่ ๆ ที่จะทำให่วิสาหกิจ สามารถเข้าถึงตลาด

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีความมีเหตุผลในการบริหารจัดการ การทำงานร่วมกันแบ่งปันความรู้ระหว่างประเภทธุรกิจเดียวกัน และธุรกิจต่างประเภทที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยดีขึ้น เนื่องจากวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีสัดส่วน 90% ของผู้ประกอบการทั่วประเทศ หากมีการบริหารจัดการที่ดีจะ

มีส่วนเกี่ยวพัน Supply Chain และ GDP ของประเทศเติบโตขึ้นได้ และมีความร่วมมือกับคู่ค้าในธุรกิจจะช่วยหนุนเสริมสร้างพลังในการต่อรองเกิดขึ้น อีกทั้งควรต้องมีคนกลางประสานแลกเปลี่ยน หรือการเทียบเคียงเข้าสมรรถนะระหว่างผู้ประกอบการด้วยกัน

พนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรได้รับโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อเป็นการกำหนดเป้าหมายการทำงานในภาพรวมขององค์กรให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้พนักงานด้วยผลตอบแทนที่เป็นตัวเงิน และสิทธิต่าง ๆ ตามสัดส่วนของกำไร/ผลประกอบการ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่องค์กรกำหนด รวมทั้งช่วยให้พนักงานได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นในการทำงาน เช่น ทักษะทางเทคโนโลยี ช่างฝีมือ และทักษะด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้พนักงานสามารถต่อยอดในอาชีพต่อไปได้

3.3 แนวทางการขับเคลื่อนธุรกิจของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม จังหวัดลำพูน โดยการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจ จากระดับเข้าใจ สู่ระดับเข้าถึง แบ่งเป็น 3 ภาคส่วน

ประเด็นความพร้อมของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีความพร้อมด้านคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ในการประกอบการ ไม่เอาเปรียบผู้บริโภค แรงงาน และผู้จำหน่ายวัตถุดิบ ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ผู้ประกอบการพึงมี ในการดำเนินธุรกิจ ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง องค์กรต้องมีหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้บริโภค และการคืนกำไรสู่สังคม (CSR) และควรมีระบบการตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานของ ทิพญา บุตรกะวิ และ ภัทรพร พงศาปรมัตต์ (2564) เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างรางวัลรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ ประเด็นบริษัทมีแนวโน้มการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนที่เป็นไปตามหลักสากลเพิ่มมากขึ้น มูลค่ากิจการมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร แสดงให้เห็นว่าผู้ถือหุ้น นักลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลด้านความยั่งยืนรวมถึงการได้รับรางวัล รายงานความยั่งยืน และนำข้อมูลด้านความยั่งยืนร่วมในประกอบการตัดสินใจ

ผู้จัดการของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีความพอประมาณ ด้านการใช้เครื่องจักร, วัตถุดิบ ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น เพื่อผลิตสินค้าการให้บริการที่ตอบสนองตลาดท้องถิ่น ภูมิภาค ต่างประเทศ ฯ เพื่อลดต้นทุนการขนส่งสินค้า และเพื่อสนับสนุนวัตถุดิบ สินค้าในท้องถิ่น และสามารถเพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่น พร้อมทั้งจัดทำมาตรฐาน

ความต้องการสินค้า/เครื่องจักร และนำเสนอแก่ชุมชนในพื้นที่ก่อน หากไม่สามารถจัดหาได้ ค่อยส่งไปใช้พื้นที่อื่น สอดคล้องกับงานของ วรุฒิ ไชยสร (2560) เรื่อง การกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรยังทำให้ธุรกิจได้เปรียบคู่แข่ง ประเด็น การกำหนดทิศทางการดำเนินงานขององค์กรยังทำให้ธุรกิจได้เปรียบคู่แข่งในการได้รับการยอมรับ อีกทั้งความยั่งยืนสามารถช่วยบริหารความเสี่ยงด้วยการปรับปรุงขั้นตอนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพด้านการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การใช้ทรัพยากรอื่นทดแทน การมองหาทางเลือกใหม่ๆ และการเพิ่มประสิทธิผลการดำเนินการ

ประเด็นของพนักงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน ควรมีการกำหนดนโยบาย และแนวทางในการบริหารองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อความโปร่งใส และใช้เป็นแนวทางการยึดถือปฏิบัติร่วมกัน สอดคล้องกับงานของ อภิชัย พันธเสน (2563) บรรยายไว้ว่า “การมีภูมิคุ้มกัน” นั้นเป็นวิธีการเรื่อง ความเป็นไปของโลกและผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

6. องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยพบว่า จากการปรับตัวของผู้ประกอบการ SME ในปี พ.ศ. 2540 จากวิกฤตต้มยำกุ้ง เป็นการปรับตัวของผู้ประกอบการภายใต้วิกฤตโควิด-19 โดยการนำเอาองค์ความรู้ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ให้รอดพ้นจากวิกฤตครั้งนี้ รวมถึงวิกฤตอื่นๆ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้ พบว่ามีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ 3 ระดับ คือ

1. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นฐาน ได้แก่ ความรู้ และคุณธรรม

ผู้ประกอบการต้องมีการพัฒนาด้านความรู้ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับวิกฤตต่าง ๆ ที่อาจเกิดแก่ธุรกิจ มีความพร้อมด้านคุณธรรม มีความซื่อสัตย์ในการประกอบกิจการ ผู้จัดการต้องมีความพอประมาณ ด้านเครื่องจักร, วัตถุดิบ ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น ส่วนของพนักงานควรมีการกำหนดนโยบายและแนวทางในการบริหารองค์กรอย่างชัดเจน เพื่อความโปร่งใส และใช้เป็นแนวทางการยึดถือปฏิบัติร่วมกัน เช่น มีคู่มือพนักงาน เป็นต้น

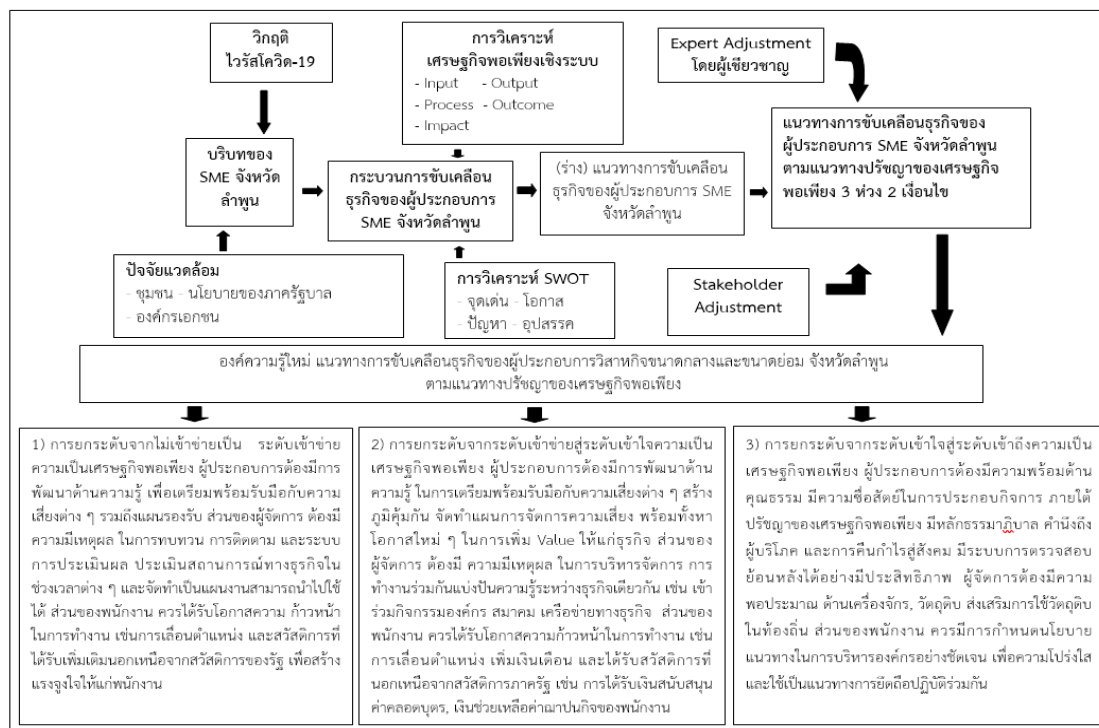

2. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมาตรฐาน ได้แก่ การสร้างภูมิคุ้มกัน

ผู้ประกอบการต้องมีความรอบรู้ รอบคอบและระมัดระวัง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับองค์กร รวมถึงแผนรองรับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น ส่วนของผู้จัดการ ต้องมีความมีเหตุผลในการทบทวน การติดตาม และระบบการประเมินผล ประเมินสถานการณ์ทางธุรกิจในช่วงเวลาต่าง ๆ

3. การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับก้าวหน้า ได้แก่ การสร้างความสุขและประโยชน์สุข

มีการทำงานร่วมกันแบ่งปันความรู้ระหว่างธุรกิจ เช่น เข้าร่วมกิจกรรมองค์กร สมาคม เครือข่ายทางธุรกิจ ส่วนของพนักงาน ควรได้รับโอกาสความก้าวหน้าในการทำงาน เช่น การเลื่อนตำแหน่ง เพิ่มเงินเดือน และได้รับสวัสดิการที่นอกเหนือจากสวัสดิการภาครัฐ เช่น การได้รับเงินสนับสนุนค่าคลอดบุตร, เงินค่าช่วยเหลือค่าฌาปนกิจของพนักงาน และญาติสายตรงของพนักงาน และองค์กรต้องมีหลักธรรมาภิบาล คำนึงถึงผู้บริโภค และการคืนกำไรสู่สังคม และมีระบบการตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ 1. การประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารความเสี่ยง

7. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอเชิงปฏิบัติการ

1.1 ผู้ประกอบการควรยึดหลักปรัชญาความเป็นเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่องค์กร ด้วยการดำเนินธุรกิจด้วยความไม่ประมาท โดยยึดหลักคุณธรรม สร้างความสุขในการทำงานให้แก่พนักงาน ยึดหลักการรวมตัวทำการใช้สินค้าห่วงโซ่อุปทาน ในพื้นที่ โดยเฉพาะด้านการเกษตร วัฒนธรรม ของจังหวัดลำพูน

1.2 ผู้ประกอบการทุกระดับต้องมีการจัดทำรูปแบบ ศึกษา จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ขององค์กร และการเตรียมความพร้อมรับมือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นโดยการจัดทำแผนธุรกิจ แผนบริหารความเสี่ยง และมีแผนการปรับตัวให้องค์กรอยู่รอดในวิกฤตโควิด-19 และกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วอย่างต่อเนื่อง

1.3 ผู้ประกอบการควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเองให้เป็นที่ต้องการของตลาด และได้มาตรฐานไม่หยุดการพัฒนาตนเอง เข้าร่วมงานการตลาดอย่างสม่ำเสมอ และหาโอกาสใหม่ในการเพิ่มมูลค่า ของธุรกิจ

1.4 ผู้ประกอบการ ควรมีการพิจารณาปรับปรุงสินค้าหรือบริการของตนเองให้ตรงกับความต้องการของตลาด ต้องเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนา หรือกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานภาครัฐ หรือเอกชนจัดขึ้น เพื่อจะได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง มิใช่ร่วมแต่กิจกรรมงานแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้า เพื่อให้เกิดความยั่งยืนอย่างแท้จริง สร้างความรู้ และวัตถุประสงค์ขององค์กร และต้องมีหลักธรรมาภิบาล และกิจกรรมทำเพื่อสังคม รวมถึงส่งเสริมความก้าวหน้าของพนักงาน และรักษาบุคลากรไว้ให้ดีที่สุด

1.5 สนับสนุนและส่งเสริมให้ขยายเครือข่าย SME จังหวัดลำพูน ในพื้นที่ ส่งเสริมการจัดกิจกรรมนำผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จังหวัดลำพูน เข้าร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าทั้งภายในจังหวัดและต่างจังหวัด รวมถึงให้ความรู้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเปรียบเทียบกับของจังหวัดลำพูนให้โดดเด่น

1.6 ให้การสนับสนุนด้านความรู้ เรื่องการเตรียมตัวเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธนาคาร รวมถึงให้คำปรึกษาในสถานะที่ผู้ประกอบการได้ประสบในช่วงที่ผ่านมา ที่ส่งผลต่อข้อจำกัดต่างๆ ของการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของธนาคาร สนับสนุนให้การพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับภารกิจ และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่พนักงาน รวมถึงรับฟังข้อเสนอแนะจากทุกฝ่าย

เอกสารอ้างอิง

- กองศึกษาวิจัยทางยุทธศาสตร์และความมั่นคง. (2559). *SMEs: หัวจักรขับเคลื่อนเศรษฐกิจยุคดิจิทัล (Digital Economy)*. สืบค้นจาก https://www.sscthailand.org/uploads_ssc/SSC%20Focus-%E0%B8%89.1%20%E0%B8%A3%E0%B8%AD%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88100-2-7.pdf
- ทรงพล วันสูงเนิน, และ ปิยนุช เวทย์วิวัฒ. (2559). การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหารจัดการผู้รับเหมาก่อสร้าง ขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย. *วิศวกรรมสารฉบับวิจัยและพัฒนา*, 27(4), 7-16.
- ทิพญา บุตรกะวี, และ ภัทรพร พงศาปรมัตต์. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างรางวัลรายงานความยั่งยืนกับมูลค่ากิจการ. ใน *รายงานการประชุมโครงการนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ ประจำปี พ.ศ.2564* (น. 322-334). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธนภณ สมหวัง. (2564). โควิด โอโคจร อนาคตของสังคมไทย. สืบค้นจาก <https://dspace.spu.ac.th/items/9c33cf9f-9250-4bbc-a9dc-1a4f50503be5>
- ภัทรวุฒิ สมยานะ, และ กมลทิพย์ คำใจ. (2564). การบริหารงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคเหนือ. *สัปดาห์ :วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ (สทสม)*, 27(3), 34-47.
- วชิรา ไผเจริญมงคล, และ จิราพร เชียงชนะนา. (2565). *การศึกษาปัจจัยแวดล้อมที่สนับสนุนการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชน* (รายงานวิจัย). กรุงเทพฯ: กองส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรมส่งเสริมการเกษตร.
- วรวุฒิ ไชยสร. (2560). *รายงานความยั่งยืน (Sustainability Report) คืออะไร*. CSR Club. สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย.
- สุชาติ อานาจิภาวี, ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง, เพ็ญศรี ฉิรินัง, และ จิระพันธ์ สกุนา. (2563). นโยบายของภาครัฐในการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เกิดความยั่งยืน. *วารสารนวัตกรรมการบริหารและการจัดการ*, 8(3), 56-66.

- สุพิชญา วงศ์วาสนา. (2564). ปัจจัยผลกระทบทางลบจาก COVID-19 ส่งผลต่อความสุขในการทำงานของพนักงานฝ่ายการโดยสาร กรณีศึกษา บริษัท บางกอกโฟลท์เซอร์วิสเฮส จำกัด (BFS). *วารสารรัชต์ภาคย์*, 15(39), 15-30.
- สุภาวดี ขุนทองจันทร์. (2553). *การศึกษาประเภทธุรกิจและคุณลักษณะของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เื้อื้อต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า. (2560). *SMART Enterprise ในยุค THAILAND 4.0*. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. (2558). *รายงานสถานการณ์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ฉบับที่ 10*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายนโยบายและแผนส่งเสริม SMEs.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2562). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (8) ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อนุวัต สงสม. (2560). *ปัจจัยเชิงเหตุและผลลัพธ์ของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับองค์กรธุรกิจ: กรณีศึกษา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดสงขลา*. ใน รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยรังสิต ประจำปี 2560 (น. 996-1006). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- อภิชัย พันธเสน. (2560). *พุทธเศรษฐศาสตร์*. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์.
- อภิชัย พันธเสน. (2563). *ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง: กรอบคิดและทฤษฎี*. เอกสารประกอบการบรรยาย วันที่ 20 ธันวาคม 2563 ณ วิทยาลัยนวัตกรรมการสังคม มหาวิทยาลัยรังสิต, กรุงเทพฯ.
- Bell, D., & Evert, K. (1997). Effective strategies for the future of rural communities. *Economic Development Review*, 15(1), 59-62.
- Hendel, D. (1977). Statistics. Minnesota, MN: AERA Mini Presentation.
- International Fund for Agricultural Development (IFAD). (2002). *Managing for Impact in Rural Development: a Guide for Project M&E*. Rome, Italy.
- Jump, N. (1978). *Psychometric Theory* (2nd ed.). New York, NY: McGraw-Hill.

- Milliken, F. J., & Vollrath, D. A. (1991). Strategic decision-making tasks and group effectiveness: Insights from theory and research on small group performance. *Human Relations*, 44(12), 1229-1253.
- Start, D., & Hovland, I. (2004). *Tools for Policy Impact: A Handbook for Researchers*. London: Overseas Development Institute.
- Wheelen, T. L., & Hunger, J. D. (1992). *Strategic management and business policy* (4th ed.). New York, NY: Addison wesley.